

E-Vjesnik

MI SMO udruženje kompanija, organizacija i pojedinaca koji doprinose urbanom uređenju zemlje.
NAŠA MISIJA je da obrazujemo i povezujemo ljudi i institucije koje žele ekološku Crnu Goru.

Pridružite nam se! [Postanite član.](#)

DA LI STE ZNALI?

APRIL 2014

SADRŽAJ

[INFO](#)

[Naše vijesti](#)

[LEGEND
projekat](#)

[Vijesti članova](#)

[Porto Montenegro](#)

[MPA](#)

[ETG grupa](#)

[Luštica Bay](#)

[Jadranski sajam](#)

[Evropa](#)

[Svijet](#)

[Case Study](#)

[Kalendar](#)

www.gbc.me

Pratite nas na:

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[Youtube](#)

[Google +](#)

[Pridružite nam se](#)

[Postanite član](#)

Da i najskromnija unapređenja zdravlja i produktivnosti zaposlenih u jednoj kompaniji mogu imati ogroman uticaj na profitabilnost:

- Da oko 85 % troškova kompanija čine plate i doprinosi za zaposlene;
- Da zelena unapređenja u zgradama značajno doprinose privlačenju i zadržavanju kvalitetnih radnika (smanjuje se fluktuacija zaposlenih, raste efikasnost i efektivnost rada);
- Da unapređenje ventilacije povećava produktivnost rada do 11 %, a poboljšanje osvetljenja čak do 23 %.

Mart

5.

Svjetski Dan energetske efikasnosti

Tema: *Konferencija o energetskoj efikasnosti*

- GBC ME na izložbenom pultu predstavio se u opštini Tivat

April

11.

Početak realizacije projekta LEGEND i prva istražna bušotina

Tema: *Radni sastanak partnera na LEGEND projektu u Danilovgradu*

- GBC ME i predstavnici opštine Danilovgrad konkretizovali način zajedničke saradnje i koordinaciju projekta LEGEND

Maj

4.

Sajam ekologije, Jadranski Sajam, Budva

Tema: *Radionica o geotermalnom grijanju*

- GBC ME predstavio javnosti LEGEND projekat

8-9.

4. Sastanak Upravnog odbora LEGEND partnera, Banja Luka

- GBC ME predstavlja analizu Upitnika WP5 i komunikacione aktivnosti WP2

15-17.

Prva regionalna konferencija Green Culture Conference 2014 Porto Montenegro, Tivat

www.greencultureconference.org

- GBC ME će predstaviti svoju organizaciju i studiju slučaja: *Standardi gradnje pasivne kuće*

The project is co-funded by the European Union, Instrument for Pre-Accession Assistance

NAŠE VIJESTI

TIVAT ENGINEERING GROUP

TIVAT INŽENJERING GRUPA POSTALA ČLAN SAVJETA ZA EKOLOŠKU GRADNJU CRNE GORE (GBC ME)

Članovi

TIVAT INŽENJERING GRUPA, je od nedavno postala član Savjeta za ekološku gradnju Crne Gore. Riječ je o Konzorcijumu nekoliko privrednih društava/preduzeća koja su, zadržavajući autonomni administrativni status, uspostavili nov i savremeni oblik organizovanog nastupa na privrednom tržištu.

Misija Konzorcijuma je poštovanje "5e": evropskih-ekoloških-ekonomičnih-energetskih-efikasnih objekata prilikom izgradnje.

Na Osnivačkoj Skupštini, Osnivački akt Konzorcijuma, potpisala su sledeća Privredna društva/preduzeća, po specijalnostima:

1. „*PROJEKTOR*“ doo Tivat, arhitektura i arhitektura i konzervacija zakonom zaštićenih objekata.
2. „*SBS-Company*“ doo Tivat, građevinske konstrukcije.
3. „*BEOHAMEX-M*“ doo Tivat, mašinske konstrukcije, temotehničke instalacije i fototermički sistemi.
4. „*ELETTROENGINEERING*“ doo Tivat, elektroenergetika i automatika, zaštita od atmosferskih pražnjenja prostora/naselja i objekata, elektrohemijasa zaštita konstrukcija i objekata u priobalnom morskom prostoru, konvencionalne i KNX-instalacije, energetska elektronika i fotonaponski sistemi.
5. „*ČIP*“, doo Tivat, vodovodno-kanalizacione instalacije, bazeni i wellness objekti.
6. „*UNEL*“ doo Tivat, sistemi za rezervno i besprekidno napajanje el.energijom.
7. „*EUROCOM*“ doo Tivat, procesna elektronika, elektronski sistemi za informaciono-komunikacionu tehnologiju i bezbjednost objekata.
8. „*RAJ-RAD*“ doo Cetinje, auditing i sertifikacija energetskih performansi objekata.
9. „*CATAREOS*“ doo Tivat, inženjersko-finansijski menadžment, marketing i upravljanje tržišnim tokovima.

NAŠE VIJESTI

Danas, Konzorcijum inženjerskog stvaralaštva „TIVAT INŽENJERING GRUPA“, sa partnerima koje, po ukazanoj potrebi, mogu angažovati, je prvi multistručni konzorcijum u Crnoj Gori koji, sa više od 20(dvadeset) licenciranih inženjera, nudi usluge:

- inženjering i konsalting,
- istraživačke studije, eleborati i projekti iz oblasti istorijskog, antropološkog, sociološkog i kulturnog nasleđa,
- izrada tehničkih eleborata, projekta i reviziju istih,
- stručni nadzor,
- energetske preglede i serifikaciju energetskih performansi objekata,
- ateste elektroinstalacija,
- usluge zaštite na radu na objektima,
- pravnu pomoć,
- tehničke preglede i tehničke prijeme objekata.

Članovi

Trg Magnolija, Tivat
 Tel/fax: +382 (0) 32 674 911 ; Mob: +382 (0) 69 635 082
 +382 (0) 67 457 524 ; +382 (0) 69 785 620
 e-mail: tivateng@t-com.me ; web: www.tivateng.me

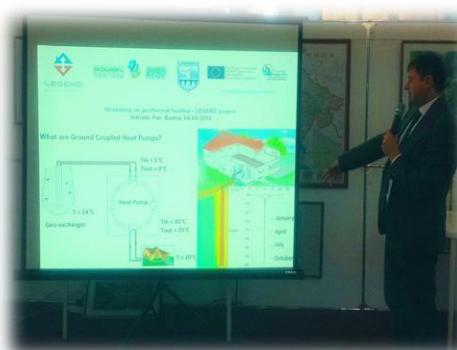
NAŠE VJEŠTI

Savjet za ekološku gradnju CG (GBC ME) predstavio LEGEND projekat na Jadranskom sajmu u Budvi

Na dvadesetom Sajmu ekologije održanom 3-5. aprila 2014., GBC ME je 4. aprila organizovao četvoročasovnu **Radionica o geotermalnoj energiji** i predstavio javnosti LEGEND projekat.

Predsjednik GBC ME **g. James Collins** je pozdravnim govorom poželio dobrodošlicu svim prisutnim. Javnosti se u ime opštine Danilovgrad obratio i projektni menadžer **g. Dejan Vuković**, koji je ukratko predstavio dalji tok implementacije samog projekta.

Radionicu je vodio italijanski ekspert iz ove oblasti, **dr Francesco Tinti**, istraživač na Univerzitetu u Bolonji, i tom prilikom prisutne upoznao s potencijalima geotermalnih izvora energije. U drugom dijelu radionice dr Tinti je govorio o implemetaciji LEGEND projekta u Crnoj Gori i instaliranju geotermalne topotne pumpe (*Ground Coupled Heat Pumps - GCHP*) u Centru za kulturu opštine Danilovgrad.

Doprinos radionici dao je i eksterni ekspert LEGEND projekta **prof. Mihailo Burić** koji je tom prilikom upoznao javnost o mogućnostima upotrebe geotermalnih izvora energije na crnogorskom području.

Radioniči je prisustvovalo znatan broj stručnih lica: direktor ETG grupe **g. Mladen Bajković**, predsjednik *Inženjering grupe Tivat* **g. Mijodrag Saveljić**, predstavnici Ministarstva ekonomije, Privredne Komore Crne Gore, Monte Solar-a, J.P. Vodovod i kanalizacija Podgorica, studenti mašinskog i građevinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore, kao i LEGEND projektni tim iz opštine Danilovgrad.

Ovo je bila prva u nizu planiranih radionica koju je GBC ME u saradnji sa opštinom Danilovgrad, kao partnerom na projektu, organizovao u cilju promovisanja alternativnih izvora energije i potencijalima korišćenja GCHP tehnologije.

Članovi

LEGEND PROJEKAT

Dosadašnja implementacija LEGEND projekta u opštini Danilovgrad

LEGEND projekat je otpočeo sa radom 07/2012 godine čiji završetak se predviđa do 09/2014 godine. Osnovni cilj je rekonstrukcija Centra za kulturu Danilovgrad i uvođenje sistema grijanja i hlađenja korišćenjem geotermalne energije (GTE) putem toplotne pumpe koji će se koristiti za zagrijavanje i hlađenje prostorija Centra za kulturu, čija je ukupna površina 1200m² + veranda.

Na dosadašnjem projektu sprovedena su geološka i hidrološka istraživanja. Urađena je istražna bušotina nadomak Centra za kulturu dubine 50 metara u kojoj su postavljene cijevi, unutrašnji prečnik cijevi iznosi oko 125 milimetara -12,5 cm. Protok vode kroz cijevi koji je dobijen bušotinom iznosi 7,2 l/s, dok izmjerena temperatura vode pokazuje 14°C. Projektni zadatak je urađen. Ubrzo će biti raspisan tender za Glavni projekat, a potom tender za izvođenje radova.

Opština Danilovgrad radi na promociji ovog projekta i podizanju svijesti kod građana o samoj geotermalnoj energiji i ovom sistemu, što se svodi na organizovanje radionica, postavljanju bilborda i štampanju promotivnog materijala, kako bi se povećala transparentnost samog projekta. U planu je organizovanje dodatnih marketinških aktivnosti kako bi se doprinijelo što boljem razumijevanju projekta LEGEND i njegove prednosti koje se najviše odnose na uštedu električne energije, zaštitu životne sredine i promovisanje alternativnih izvora energije.

Takođe, veći akcenat u budućim aktivnostima biće stavljen na jačanje građanske svijesti o konceptu energetske efikasnosti i njegovoj praktičnoj primjeni, kako u domaćinstvima tako i široj društvenoj zajednici uopšte.

U susret pomenutih promotivnih aktivnosti u okviru LEGEND projekta, **03.04.2014.** godine u Opštini Danilovgrad održana je *Prva radionica o iskorišćavanju GTE i instalaciji geotermalnih toplotnih sistema (GCHP)*, koja je organizovana u saradnji sa **Savjetom za ekološku gradnju (GBC ME)**, kao partnerom projekta.

Radionicu je vodio italijanski ekspert iz te oblasti **dr Francesco Tinti**.

The project is co-funded by the European Union, Instrument for Pre-Accession Assistance

LEGEND PROJEKAT

Članovi

Pozdravnim govorom, Radionicu je otvorio Predsjednik opštine Danilovgrad, g. **Branislav Đuranović**, a učešće na istoj uzeli su: menadžer projekta LEGEND g. **Dejan Vuković**, direktor Centra za kulturu i koordinator za projekte u opštini Danilovgrad, g. **Darko Mrvaljević**, zatim eksperti iz oblasti hidrologije i energetike **prof. dr Mihailo Burić** i **ing. Dragan Babić**, kao konsultanti pri izradi projektne aplikacije na projektu, i mladi članovi projektnog tima.

Prof. Tinti je predstavio praktičan primjer korišćenja geotermalne energije u Ferari i ukazao na mogućnost instaliranja GCHP na Centru kulture Danilovgrad, na osnovu dobijenih rezultata prilikom bušotine. Prof. Mihailo Burić i Dragan Babić su prezentovali tehničke podatke vezane za korišćenje GTE u Kulturnom centru i razmjenili mišljenja s dr Tintijem po pitanju analize i dobijenih rezultata tokom prve istraživačke bušotine.

O geotermalnoj energiji

Geotermalna energija odnosi se na korišćenje toplote Zemljine unutrašnjosti koja je u samom središtu. Proces pomoću kojeg funkcioniše ovaj sistem je topla energija koja može da se uzme iz podzemnih voda koji su na temperaturi oko 14°C tokom cijele godine. Iz izbušenog bunara voda se prepunjava u razmjenjivač toplote u kome se dio toplote iz podzemne vode prenosi u freon koji tada isparava. Takav sklop (pumpa + toplotni izmenjivač) naziva se toplotna pumpa. Dijelimično ohlađena voda vraća se u bunar koji je iste dubine kao i prvi tako da se tokovi podzemnih voda ne remete. Freon koji je sada u gasovnom stanju sabija se kompresorom i tada otpušta latentnu prenetu toplotu i predaje je vodi koja cirkuliše kroz kondenzator i sistem radijatorskog ili plodnog sistema cijevi u zgradi.

O Centru za kulturu

Centar za kulturu - javna ustanova osnovana 1965. godine. U sastavu Centra posluju tri radne jedinice - RJ Prikazivačko-scenska djelatnost, RJ Muzej i RJ za fizičku kulturu sport i rekreaciju. U najznačajnije projekte radne jedinice prikazivačko-scenske djelatnosti ubrajaju se: književne manifestacije, festivali, promocija knjiga, književne večeri, tribine i predavanja, dokumentarne večeri, pozorišne predstave za djecu i odrasle, koncerti i zabavno umjetnički program. Bioskop »Zeta« radi u

okviru Centra za kulturu. Osnovan je 1947. godine i prikazuje filmove raznih žanrova najaktuelnijih filmskih ostvarenja domaće i strane produkcije.

Umjetnička kolonija Danilovgrad osnovana je 1972 godine, pri Centru za kulturu. Posredstvom CANU, 1974. godine je posjećuju prvi inostrani umjetnici. Od 1999. godine počinje sa radom kao samostalna institucija. Uvrštena je u međunarodne institucije. U vlasništvu ima preko 100 skulptura galerijskog i prostornog formata.

VIJESTI NAŠIH ČLANOVA

Članovi

PORTO MONTENEGRO

"ZAJEDNO ZA ZAJEDNICU" - PROJEKAT DRUŠTVE ODGOVORNOSTI PORTO MONTENEGRA

U cilju razvoja i poboljšanja kvaliteta života u Tivtu i na području Boke Kotorske, kompanija **Adriatic Marinas** inicira i realizuje različite projekte, u saradnji sa lokalnim javnim ustanovama i neprofitnim organizacijama. Nisu u pitanju klasična sponzorstva i donacije, čija je vrijednost od početka samog projekta veća od dva miliona eura, već učešće zaposlenih iz svih sektora kompanije u akcijama od javnog i ekološkog interesa.

Kroz projekt **Zajedno za zajednicu** svi zaposleni u kompaniji **Adriatic Marinas** dobijaju po minimum jedan plaćen slobodan dan kako bi mogli učestvovati na jednoj od akcija, a kalendar akcija do kraja tekuće godine izuzetno je sadržajan.

Prva u nizu akcija u sklopu ovog projekta društvene odgovornosti **Adriatic Marinas** održana je u sklopu **Međunarodnog dana sadnje cvijeća**. Dvadesetak zaposlenih na projektu Porto Montenegro u saradnji sa **Zelenim timom Opštine Tivat i ekipom Javnog Komunalnog preduzeća**, uredili su Mali Gradska park. Za ovu akciju Adriatic Marinas je izdvojio oko 5 hiljada eura. Zelene površine u parku uređene su i dopunjene novim sadnicama cvijeća, poput strelicije, tamarisa i portugalske lovor-višnje, i ukrasnog grmlja, obnovljen je parkovski mobilijar i ofarbane sprave ovdašnjeg malog dječjeg igrališta – izjavio je PR menadžer Porto Montenegro, g. **Danilo Kalezić**.

Odašiljući još jednu ekološku poruku o zaštiti i očuvanju životne sredine, zaposleni Porto Montenegro su u narednoj akciji očistili zidove fudbalskog stadiona *Arsenal* od brojnih grafita koji su narušavali estetiku samog Velikog gradskog parka i prefarbali ga novom zelenom bojom. Među akcijama koje se planiraju do kraja godine jesu i plan za uređenje pomoćnog fudbalskog stadiona *Arsenal*, rekonstrukcija otvorene ljetnje pozornice u Donjoj Lastvi, park na trgu Dara Petkovića u centru grada i akcija čišćenja na lokalitetu Župa, ali i mnoge druge.

MPA PRESTIŽNA AGENCIJA NA TRŽIŠTU NEKRETNINA CRNE GORE

Montenegro Property Associates (MPA) je kompanija koja se bavi svim aspektima tržišta sa imovinu i nudi svojim klijentima i zajednici punim spektrom usluga.

One uključuju:

- ❖ Zastupnik u kupovini i prodaji imovine i zemljišta;
- ❖ Praćenje i pridržavanja Kodeksa ponašanja propisanih od strane Kraljevskog Instituta ovlašćenih geodeta u Velikoj Britaniji;
- ❖ Pun arhitektonski nadzor i nadzor upravljanja projektima;
- ❖ Prostorno i plansko savjetovanje;
- ❖ Projektni biro za sve aspekte inženjerskih funkcija;
- ❖ Tehnička dubinska analiza u vezi predloženih razvojnih projekata;
- ❖ Strukturne ankete;
- ❖ Savjetnici za grijanje i hlađenje zgrada obnovljivim izvorima energije;
- ❖ Projektovanje i ugradnja biološko-kanalizacionog sistema;
- ❖ Specijalizacija u tehnikama renoviranja navedenih objekata i spomenika.

Robin Gallately-Smith i njegova kćer primajući Međunarodnu nagradu za projektovanje kamene kuće u Perastu

Članovi osoblja obučeni su u svojim oblastima, a obuhvataju: strukturni vodo i elektro inženjere, mašinske inženjere, građevinske inženjere, imovinske pregovarače i nadzornike za izvođenje radova na licu mjesta.

MPA teži da ponudi profesionalnu uslugu promovisanjem i savjetovanjem svojih klijenata o održivim metodama izgradnje i komercijalnih prednosti dugoročnih investicionih priručnika na kapital za obnovljive energetske uštede.

Njihove arhitektonske i razvojne usluge promovišu se preko **Montenegro Architects**, www.montenegro-architects.com, koji su u sastavu njihove organizacije. MPA traga za klijentima koji trebaju praktične savjete "sa terenu" bilo za veći ili mali razvojni projekat, s ciljem promovisanja i ulaganja u održivi razvoj.

VIJESTI NAŠIH ČLANOVA

ETG Grupa proširila prodajnu mrežu i nagrađena za inovativnost

U cilju povećanja prisutnosti kvaliteta i dostupnosti u primorskoj regiji, **ETG Grupa** je otvorila novi objekat u **Tivtu**, koji je počeo sa radom **07. aprila 2014.** godine.

U 80 m² izložbenog prostora i dvije zasebne cijeline prezentovano je sve ono čime se ETG Grupa bavi. Postavljeni su "showroom" prodajni saloni. Prvi sektor predstavaju enterijeri, koji sačinjavaju svjetski poznati brendovi iz oblasti sanitarija i keramike, dok je drugi vezan za instalacije i sistemska rješenja.

Članovi

Zainteresovani kupci mogu posjetiti tematske izložbene prostore i uvjeriti se u bogat assortiman njihovih proizvoda. Novootvoreni objekat ETG Grupe se nalazi u Tivtu, u naselju Donja Lastva, pored Hotela *Perper*. Dodatne informacije mogu se dobiti na brojeve telefona:

+382 33 540 255 i +382 67 256 639.

ETG Grupa je od osnivanja prepoznata po kreativnosti, inovativnosti i timskom radu, gdje se posvećeno ide ka ciljevima, ne posustajući tržišnim izazovima. Prepoznatljiv timski rad koji pomaže u oslobođanju kreativnosti i inovativnosti, profesionalno i ljubazno osoblje, kao i širok assortiman renomiranih svjetskih brendova, rezultiralo je prestižnom nagradom.

VIJESTI NAŠIH ČLANOVA

Naime, **25. aprila 2014.** godine u Vili Gorica, Podgorica, organizovana je dodijela nagrada Privredne komore Crne Gore za ostvarene rezultate u Privredi 2013. Tom prilikom uručena je **Nagrada za inovativnost** ETG Grupi. Nagradu je primio **g. Mladen Bajković**, direktor ETG grupe, od strane Predsjednika Crne Gore, **g. Filip Vujanovića**. Riječ je o Nagradi koja se dodjeljuje skoro pet decenija i nesumnjivo predstavlja najveće priznanje za ostvarenje u privredi.

Članovi

Svoju inovativnost ETG Grupa će prezentovati i na **Festivalu nekretnina i investicija – FREI**, sredinom maja. Tom prilikom ETG Grupa predstaviće svoj sistem solucija i podrške koji se realizuje kroz projektovanje, *project management*, izvođenje radova za pojedine faze gradnje, gradnju po principu "ključ u ruke", isporuku vrhunske opreme, *energy management*, *facility management*, pružanje usluga redovnog i preventivnog održavanja. U pitanju je druga godina za redom da će se ETG pojaviti na ovom festivalu, i upoznati zainteresovane sa svjetskim trendovima i dati projekcije budućih dešavanja u sektoru nekretnina i investicija.

Festival nekretnina i investicija – FREI 2014, je tematska manifestacija o problematici investiranja i razvoja sektora nekretnina, namijenjena investitorima i komercijalnim kompanijama, reprezentima državnih organa, infrastrukturnim preduzećima, predstavnicima međunarodnih institucija, stručnoj i opštoj javnosti.

The project is co-funded by the European Union, Instrument for Pre-Accession Assistance

www.legend-geothermalenergy.eu

Članovi

LUŠTICA BAY

Prostirući se na 690 hektara na poluostrvu Luštica, ***Luštica Bay*** je nagrađivana priobalna zajednica u izgradnji. Kao zajednički projekat graditelja Orascom Development-a i Vlade Crne Gore, ovaj projekat koncentriše se na zaštitu lokalne sredine i podršku lokalnoj zajednici, kao i omogućavanju rajskega ambijenta za buduće goste i stanovnike.

Ovaj priobalni grad u izgradnji će uskoro biti obogaćen prirodnim i pješačkim stazama, šetalištem pored mora i biciklističkim rutama, teniskim terenima i bazenima, teretanama i prvim golf terenom sa 18 rupa u Crnoj Gori, dizajniranim od strane *Gary Player-a*.

Luštica Bay je prvi registrovani **LEED** (*Leadership in Energy and Environmental Design*) projekat u Evropi. Kada zgrade budu završene, svaka će imati plaketu na ulazu koja ukazuje na ovaj izuzetan poduhvat, a svaki vlasnik će imati sertifikat koji potvrđuje njegovo učešće u ovako značajnom standardu zelene gradnje.

Ovaj projekat je prvi u Evropi koji koristi takav sistem bodovanja i biće promovisan kao model održive zajednice u Evropi. U toku je izgradnja prvih domova, kao i prve marine na Luštica Bay-u sa 176 vezova.

Na ovom mjestu već postoji veliki broj sadržaja. Prošlog ljeta otvoren je prostor za vježbanje golfa na izgrađenom golf terenu, a bilo je prilike i da posjetioci pohađaju časove golfa i strelaštva, kao i da učestvuju na turnirima. U tom pravci Lustica Bay i ove godine planira dodatno da proširi sportsko - rekreativne sadržaje.

Jedan od ciljeva je i podržavanje lokalnih sportista, što znači očuvanje onog drevnog ratničkog nasljeđa i podršku sportskim timovima – Košarkaškom klubu *Teodo* iz Tivta i Studentskom sportskom savezu iz Podgorice.

VIJESTI NAŠIH ČLANOVA

Članovi

20. SAJAM EKOLOGIJE U BUDVI

Poštovani čitaoci,

Izložba u svom jubilarnom izdanju nastavlja tradiciju promocije zdrave hrane, naprednih tehnologija, zdravih stilova života, te prezentovanja inovativnih rješenja, strategija, projekata, proizvoda, opreme i uređaja za očuvanje životne sredine.

Specijalizovana poslovna manifestacija, koja već dvije decenije promoviše ekološku svijest namijenjena je kompanijama i institucijama u čijem fokusu je održivi razvoj i zaštita životne sredine, te proizvođačima i ponuđačima opreme za reciklažu, zbrinjavanje i selektovanje otpada, zaštitu prirode i upravljanje prirodnim resursima.

U saradnji sa kreatorima politike ekologije – resornim ministarstvima, agencijama, institucijama i stručnim pojedincima kreiraćemo tematske programe koncipirane kao podrška Vašem učešću i poboljšanju poslovnih rezultata. Jadranski sajam učesnicima nudi povoljne uslove izlaganja koji su naglašeni u prijavi-ugovoru.

Za dodatne informacije, sugestije i predloge saradnje možete nas kontaktirati na telefon 033-410-405 ili na e-mail marketing@jadranskisajam.co.me.

S poštovanjem,

Nada Mirjanić
Projekt menadžer

VIJESTI IZ EVROPE

Članovi

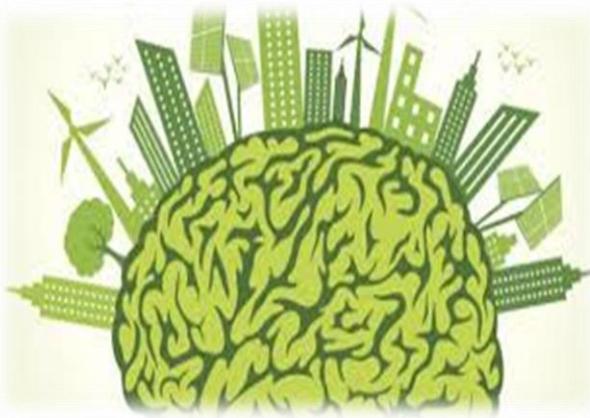
2030: Evropska Regionalna Mreža ističe potrebu za sigurnošću ulaganja

Evropska Regionalna Mreža (ERM) se u februaru 2014. godine pismeno obratila Ministrima energetike i životne sredine EU, ističući potrebu za jedinstvenim skupom pravno obavezujućih ciljeva u sklopu klimatskog i energetskog okvira 2030.

U pismu iz Evropske regionalne mreže napominju se tri pravno obvezujuća cilja 2030:

- energetska efikasnost;
- smanjenje emisije gasova koji dovode do efekta staklene baštice;
- obnovljive kvote država članica.

Broj zemalja Evropske Unije trenutno radi na tome da se postojeći „20-20-20“ ciljevi zamene samo Veliki jednim, ciljem za smanjenje emisije gasova koji dovode do efekta staklene baštice, iako je Evropski Parlament podržao trociljni pristup.

Prije svega, energetska efikasnost mora biti u središtu evropske energetske strategije (http://ec.europa.eu/energy/index_en.htm) kako bi omogućila Evropi da brže ispuni svoje ciljeve po pitanju klimatskih promjena i obnovljivih izvora energije. Takve obaveze su potrebne kako bi se povećala energetska sigurnost, ponudila stvarna korist građana koji se suočavaju s rastućim cijenama energije, poboljšalo zdravlje i produktivnost u ekološko izgrađnim zgradama, te povećala radna mjesta i održivi poslovni modeli u sektoru građevinarstva.

The project is co-funded by the European Union, Instrument for Pre-Accession Assistance

www.legend-geothermalenergy.eu

VIJESTI IZ EVROPE

James Drinkwater, viši politički savetnik ERM je izjavio: *Ovo je pitanje sigurnosti za kompanije koje investiraju u proizvode i usluge koji mogu zauvijek transformisati naš energetski sistem. Oni treba da znaju da kreatori politike EU podržavaju njihove poslovne modele tokom dužeg vremenskog perioda, tako da mogu napraviti nove objekte i radna mjesa u regionu, bez straha da će morati sve ovo da ukinu u slučaju da se nacionalna politika promjeni. Mnogi naši članovi se fokusiraju na oslobođanje potencijala energetske efikasnosti u građevinskom sektoru, što je složen problem koji zahtjeva dugoročnu političku podršku, kao i rješenja bazirana na osnovu tržišta.*

Joanne Wheeler, predsjednica Radne grupe za politiku unutar Regionalne mreže je rekla: *Građevinski sektor se već dugo prepoznao kao sektor sa najvećim potencijalom za ekonomične klimatske promjene koje će uštedijeti novac preduzećima i domaćinstvima. Ipak, i dalje postoji značajne barijere na tržištu, a to znači da industriji trebaju dugoročni signali koji se tiču politike, kako bi gradila i investirala u ekološke građevine. Sektor energetske efikasnosti bi pomogao da se i javni i privatni sektor fokusiraju i usredstvuje, pomažući izgradnji zgrada koje su u skladu sa 21. vijekom.*

Članovi

Upoznavanje s mrežom

Evropska Regionalna Mreža se sastoji od preko 30 nacionalnih savjeta za ekološku gradnju i dijeluje u saradnji sa oko 4.500 članica kompanija širom Evrope, koje predstavljaju široku plejadu aktera u građevinskoj industriji. Ključni dio ekološke gradnje je sastavljanje čitavog lanca vrijednosti u zelenoj industriji, kako bi se pružila bolja rješenja, a to postiže kroz umrežavanje i članstvo.

www.worldgbc.org/regions/europe

Europe Regional Network

**Evropska regionalna mreža
Svetskog saveta zelene gradnje**

The project is co-funded by the European Union, Instrument for Pre-Accession Assistance

www.legend-geothermalenergy.eu

WORLD GREEN BUILDING COUNCIL

VIJESTI IZ SVIJETA

Koliko novca donose zelene zgrade?

Svjetski Savjet za ekološku gradnju 3. marta 2014. godine zvanično je pokrenuo veliki globalni projekat tačnog određivanja finansijskih prednosti, koje pružaju bolje zdravlje i veća produktivnost zaposlenih, u zelenim zgradama.

Tema ovog projekta je veoma aktuelna s obzirom da organizacije počinju da razumiju da zelenije- zdravije zgrade, doprinose i uspešnjem poslovanju. Naime, prosječno oko 85 odsto troškova kompanija čine plate i doprinosi za zaposlene, pa i najskromnija unapređenja zdravlja i produktivnosti zaposlenih mogu imati ogroman uticaj na profitabilnost.

Studije su pokazale da, na primjer, unapređenje ventilacije povećava produktivnost do 11 odsto, a poboljšanje osvijetljenja čak do 23 odsto. Pored toga, zelena unapređenja u zgradama značajno doprinose privlačenju i zadržavanju kvalitetnih radnika, što je od izuzetne važnosti za stabilnost i efikasnost procesa rada.

Međutim, teško je sasvim precizno odrediti nivo zdravlja i produktivnosti, i pridodati im i finansijsku vrijednost. Novi projekat Svjetskog Savjeta za ekološku gradnju želi da uspostavi standardni način mjerjenja ovih prednosti, i da utvrdi preporuke za pojedine osobine zelenih zgrada, kao što su dnevna svjetlost, ventilacija i cijelokupno okruženje u enterijeru poslovnih zgrada. Ovaj vodič koristio bi se kao izuzetan izvor informacija prilikom investicionih odluka.

Članovi

VIJEŠTI IZ SVIJETA

– Iako raste broj istraživanja koja potvrđuju vezu između održivosti zgrada i boljeg zdravlja, produktivnosti i rezultata učenja njihovih korisnika, ovi dokazi tek treba da uđu u investitorske planove u vidu tradicionalne finansijske metrike. Cilj našeg projekta jeste da pronađemo formulu koja će biti korišćena prilikom investiranja u zelene zgrade – rekla je **Jane Henley**, izvršna direktorka Svjetskog Savjeta za ekološku gradnju.

Polazni parametri za određivanje finansijskih prednosti zelenih zgrada biće godišnji prihod po zaposlenom, trajanje bolovanja, ukupan obrt organizacije i drugi jasno mjerljivi parametri, i to, prije i posle zelene obnove radnog prostora.

Strateška uputstva za projekt određivače Nadzorni Komitet Svjetskog Savjeta ekološke gradnje koji će se sastajati svakog mjeseca. Direktnu ulogu u istraživanju i stvaranju sadržine izvještaja, imaće Tehnički Komitet koji uključuje eksperte iz cijelog svijeta. Zaključni izvještaj se očekuje već tokom jeseni 2014. godine.

Više o projektu:

Članovi

Projekat je zasnovan na izvještaju Svjetskog Savjeta ekološke gradnje o poslovnim prednostima zelenih zgrada (*The Business Case for Green Building*) koji sažima postojeća istraživanja o uticaju održivih zgrada na zdravlje ljudi. Ovaj izvještaj, objavljen u martu 2013. godine, istakao je da je potrebno više rada na izgradnji baze dokaza, i na prevodu akademskih istraživanja u informacije koje mogu biti korišćene za donošenje poslovnih odluka.

O Svjetskom Savjetu ekološke gradnje

Svjetski Savjet ekološke gradnje je centralna organizacija sa preko 100 nacionalnih savjeta zelene gradnje, među kojima je i **Savjet za ekološku gradnju Crne Gore**, kao njen perspektivan član. Svjetski savjet danas okuplja preko 27.000 kompanija i organizacija koje su članovi nacionalnih savjeta zelene gradnje. Svjetski savjet ima misiju da vodi građevinsku industriju prema održivosti i da obezbjedi da naše zgrade pokažu svoj pun potencijal.

Savjeti ekološke gradnje rade lokalno kako bi odredili i primjenili najbolja tržišna rješenja, pomogli vladama da oblikuju politiku i kako bi gradili kulturu saradnje među različitim sektorima industrije i privrede. Glavni ciljevi pokreta jesu: zaštita prirodne sredine, unapređenje zdravlja i dobrobiti pojedinaca i zajednica, unapređenje energetske sigurnosti i efikasnog korišćenja resursa i stvaranje zelenog rasta i zelenih poslova.

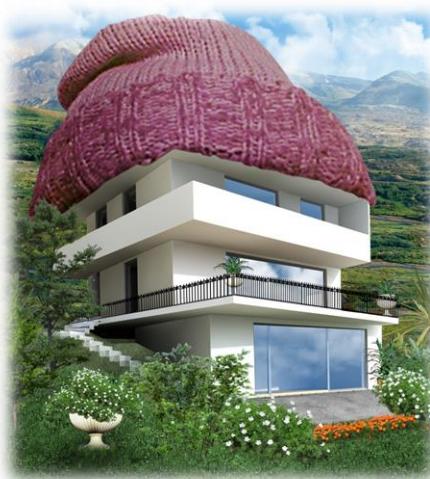
Živjeti u zdravoj kući

CASE STUDY

Članovi

U našem petogodišnjem životu u Crnoj Gori, moja supruga i ja smo se namučili živjeći u loše izgrađenim kućama i stalnim problemom s vlagom. Efekat na zdravlje je bivao previše očigledan. Moja žena nikada nije imala problema sa plućima prije dolaska ovdje, ali u roku od nekoliko mjeseci dobila je težak bronhitis. Ustanovili smo da je izvor - buđ(plesan) sa prozorskih dasaka i drugih mjesta. Imali smo dodatne teškoće pri održavanju kuće ili toplim odnosno hladnim prozorima i vratima koja se ne uklapaju ispravno. Vjetar dolazi odsvuda i toplota izlazi (ili ulazi) jednako brzo.

Standardni sistem kućnih zidnih klima uređaja za grijanje ili hlađenje jednostavno nisu dovoljno dobri čak ni za udobnost, a kamoli za zdravlje. Drugi glavni metod grijanja - ložišta na drva- stvaraju prašinu i dim, što je takođe veoma nezdravo. Drva treba izrezati i pepeo odlagati (iako je odlično za baštu, ipak je naporno). Takođe, potrebno je godišnje prefarbavanje tih prostorija gdje se dim povlači po zidovima i plafonima, inače unutrašnjost kuće postaje tamno žuta.

Stoga smo se sa iščekivanjem i intenzivnim interesom napokon preselili u našu nisko-energetsku kuću početkom 2014. godine. Projektovana je tako da ima daleko viši standard izolacije od većine kuća, čak i onih u zapadnoj Evropi, sa hermetički izolovanim vratima i prozorima. Oslanjamo se na integriran Sistem klimatizacije, ventilacije i zagrijavanja, rashlađivanja, kontrolu vlažnosti i, naravno, svježeg vazduha. Rezultat po zdravlje moje supruge je dramatičan. Nema više kašalj i kratak dah i njeno opšte zdravstveno stanje je izuzetno poboljšalo.

Imamo jednu toplotnu pumpu sposobnu da snabdije bilo toplotu putem podnog grijanja ili pak hladan vazduh preko ventilacionog sistema. Ventilacioni sistem povlači dio svježeg vazduha i kombinuje ga sa vazduhom koji cirkuliše unutar kuće. Izdunvi vazduh se propušta kroz izmenjivač topotele prije nego što se ispusti spolja, tako da je dolazni svjež vazduh prethodno zagrijan, odnosno prethodno ohlađen, pri čemu dolazi do uštete energije. Vлага se takođe drži pod kontrolom, čak i pored ogromnih količina kišnih padavina na primorju. Ocijenjeno energetsko opterećenje sistema je jednako sa oko tri električna radijatora, i to za dvoetažnu kuću. U praksi, stvarna potrošnja električne energije je dijelić toga. To je zato što su toplotni gubici iz kuće toliko mali. Sanitarna topla voda za pranje dobija se putem jednog solarnog panela postavljenog na krovu, smanjujući time dodatno račune za struju.

Sve u svemu, posle samo nekoliko mjeseci života u ovom kontrolisanom okruženju, osjećamo se veoma pozitivno i dobrodošlo, a vidne su i razlike u našem zdravlju. Iako je naša kuća nova, renoviranje postojećih objekata po ovom standardu je jasno. Glavne karakteristike su: nadograđeni prozori i vrata, dobro osmišljen sistem klimatizacije, ventilacije i grijanja, izolacija na spoljnim zidovima i na krovu. Rezultat je značajna razlika u udobnosti, poboljšanju zdravstvenog stanja, kao i uštedi električne energije.

James Collins

Predsjednik Savjeta za ekološku gradnju Crne Gore, GBC ME

The project is co-funded by the European Union, Instrument for Pre-Accession Assistance

KALENDAR

05 MART 2014	Svjetski Dan energetske efikasnosti - Konferencija energetske efikasnosti, opština Tivat http://gbc.me/konferencija-o-energetskoj-efikasnosti-u-opstini-tivat GBC ME imao izložbeni prostor
03 – 05 APRIL 2014	Sajam ekologije, Jadranski sajam, Budva, Crna Gora www.jadranskisajam.co.me GBC ME predstavio prvu LEGEND radionicu
22 APRIL 2014	Dan Planete Zemlje
12 – 15 MAJ 2014	5. Festival Nekretnina i Investicija – FREI 2014 Miločer, Crna Gora http://www.freitime.com
15 – 17 MAJ 2014	Prva regionalna konferencija Green Culture Conference 2014 Porto Montenegro, Tivat, Crna Gora www.greencultureconference.org GBC ME će predstaviti svoju organizaciju i studiju slučaja: <i>Standardi gradnje pasivne kuće</i> .
03 – 05 JUN 2014	European Green Week Conference 2014 Brisel, Belgija Tema: <i>Cirkularna Ekonomija, Efikasnost resursa i otpada</i> http://ec.europa.eu/environment/greenweek/
05 JUN 2014	Svjetski Dan životne sredine
23 – 27 JUN 2014	EU Nedelja Održive Energije 2014 Širom EU i van EU državama http://www.eusew.eu/
04 – 08 AVGUST 2014	Kongres Svjetskog Savjeta za ekološku gradnju Sao Paolo, Brazil http://www.worldgbc.org/activities/congress
22 – 27 SEPTEMBAR 2014	Nedelja Svjetskog Savjeta za Ekološku Gradnju (World GBC) Širom svijeta Tema: "Get Up, Green Up" http://www.worldgbc.org/activities/wgbweek/
24 – 28 SEPTEMBAR 2014	36. Sajam građevinarstva i 32. Sajam energetike Jadranski sajam, Budva, Crna Gora www.jadranskisajam.co.me GBC ME će predstaviti benefite ekološke gradnje i sisteme sertifikacije za zelenu gradnju
08 – 10 OKTOBAR 2014	Međunarodna konferencija zelene gradnje i Expo za Evropu i Mediterana Verona, Italija Link

Naš e-vjesnik stiže na preko 1000 nacionalnih i međunarodnih adresa, što uključuje pojedince, kompanije i preduzeća, državne i evropske institucije, a takođe je dostupan hiljadama kompanija koje su dio mreže Svjetskog savjeta za ekološku gradnju.

Da li želite da se reklamirate kod nas?

Pridružite nam se! [Postanite član](#)

The project is co-funded by the European Union, Instrument for Pre-Accession Assistance

